

Stanje i problemi naučnoistraživačke službe u slatkovodnom ribarstvu Jugoslavije i prijedlozi za buduću organizaciju te službe

Prilog diskusiji

Drugarice i drugovi,

prije svega ispričavam se, što uzimam prvi riječ u ovoj diskusiji, iako — možda — nisam najpozvaniji za to. Činim to radi toga, što sam baš ja dao inicijativu za održavanje ovoga savjetovanja, smatrajući, da su organizacione prilike unutar našeg udruženja do te mjere sazrele, da se konačno može prići i rješavanju stanja i određivanju fizionomije i perspektive naučne službe u slatkovodnom ribarstvu u njenom daljem radu.

Činim to i radi toga, što je uvodni referat bio dosta kratak i bez neke šire analize uzroka i posljedica današnjeg stanja u našoj naučnoj službi, pa su i ocjene u njemu olako nabačene — više kao neke teze za diskusiju, nego kao pokušaj traženja izlaza iz tog stanja.

O nekim problemima u našoj naučnoj službi i o ocjenama njezinog dosadanjeg rada, kao i o prijedlozima za sređivanje tog stanja želim govoriti sa pozicija menedžera u toj službi, na kojem poslu radim već niz godina, pa su mi i predobro poznate sve »finese« i sve negativne pojave, kojih ima i previše u ovoj našoj službi.

Dr B. Rženičanin spominje — ni manje, ni više — nego 17 ustanova i organizacija, koje se bave naučnim istraživanjima u slatkovodnom ribarstvu. I to još nije sve! Ovim istraživanjima se bave još neki zavodi Veterinarskog fakulteta u Zagrebu (pa su za to dobili i znatna sredstva), zatim neki poljoprivredni instituti, pa neke poljoprivredne stanice, a da i ne govorimo o izvjesnom broju pojedinaca — »experata« — koji se bave tezgom u slatkovodnom ribarstvu i vode konkurentsku borbu sa ustanovama, koje su isključivo za taj rad i osnovane. Sve u svemu, u svim tim ustanovama radi oko stotinjak stručnjaka sa visokom stručnom spremom, što je za jednu privrednu granu od svega desetak milijardi starih dinara ukupnog prihoda nesumnjivo previše. Ako uzmemo da je jedan naučni saradnik u 1965. godini stajao prosječno 4,100.000.— starih dinara (tu su uračunati osobni dohoci, materijalni troškovi, režija i svi doprinosi) onda to znači, da bi godišnja izdvajanja za naučnu službu u toj grani trebala da iznose 410,000.000.— starih dinara ili 4,1% od bruto produkta. Nacionalni dohodak u slatkovodnom ribarstvu kreće se negdje u visini od 44% od ukupnog prihoda, pa bi prema toj računici za naučnu službu

u slatkovodnom ribarstvu — naravno, ako bi se htjelo sankcionirati postojeće stanje — trebalo izdvajati nešto oko 9,3% od nacionalnog dohotka! Kako je to veliko izdvajanje vidi se najbolje iz podatka, da je Programom razvoja naučnih djelatnosti do 1970. godine, koji je početkom ove godine podnio Saveznoj skupštini Savezni savjet za koordinaciju naučnih djelatnosti, predviđeno prosječno izdvajanje u 1970. godini u visini od svega 1—1,1% nacionalnog dohotka.

Dosadnja izdvajanja bila su, naravno, neuporedivo manja od ovih planinara. Naučna istraživanja financirana su, uglavnom, iz društvenih fondova pojedinih republika (na primjer, iz republičkih fondova za naučni rad financiran je taj rad po republikama ovako u 1965. godini: SR Makedonija 21,581.246.— st. din., SR Srbija 7,123.000.— st. din., SR Slovenija 5,762.391.— st. din. i SR Hrvatska 2,510.000.— st. din.) To su podaci za specijalizirane naučne ustanove, koje se bave isključivo ribarstvom, dok mi podaci o financiranju ribarskih tema preko drugih ustanova nisu poznati). Djelomično se može uzeti i kao financiranje naučnog rada i financiranje proizvodnih ogleda iz sredstava Saveznog fonda za unapređenje poljoprivrede, jer je u izvodenju tih ogleda obavezno sudjelovala i naučna služba. Ostali interesenti — organi uprave i privredne organizacije — financirali su isključivo određene zadatke i usluge praktične naravi. Neke naučne ustanove izdvajale su iz svojih sredstava u vlastiti fond za naučni rad, odakle su same financirale neke teme (Institut za slatkovodno ribarstvo u Zagrebu utrošio je u 1965. godini za financiranje naučnog rada iz vlastitog fonda za naučni rad 9,362.117.— st. din.). Iz toga proizlazi, da je u ukupnom prihodu tih ustanova financiranje naučnoistraživačkih tema učestovalo sa svega nešto preko 33%, dok je ostalih 70% prihoda trebalo zaraditi na neki drugi način, koji je često bio i ispod nivoa i dostojanstva jedne naučne ustanove.

Kada se sve to zna, onda je jasno do kakvih je sve pojava dolazilo u borbi, da se od tih oskudnih sredstava izvuče što veći dio za svoju ustanovu. Te pojave ispunile su čitavu skalu negativnosti, počev od zatrovanih međuljudskih odnosa i odnosa među samim naučnim ustanovama, preko zloupotrebe ličnih veza, pa do pojava šarlatanstva i korištenja jeftinih efekata, da bi se izvršio pritisak

na davaoce sredstava i izvuklo što više za opstanak vlastite organizacije. Bilo je tu i pojava koje zadiru čak i u međunacionalne odnose, no, nadaćmo se da toga više neće biti.

Ne želim se stavljati u ulogu tužioca i upirati prstom u bilo koga — svi mi manje ili više imamo ponešto »maslaca na glavi« — ali smatram da je krajnje vrijeme da o tim stvarima porazgovorimo otvoreno i pošteno, ne sa ciljem da gonim vještice, nego sa jednim, jedinim ciljem: da nađemo izlaz iz tog stanja. Čvrsto sam uvjeren, da među nama nema ni jednoga, kojemu bi ovakovo stanje odgovaralo i koji bi se zalagao za »status quo«.

S druge strane, iako ne želim preuzeti niti ulogu advokata naučne službe, ne mogu a da ne podvučem činjenicu, da je ovakovo stanje dezorganizacije i sam način financiranja nosilo u sebi klicu svih ovih negativnih pojava. Zatrovani odnosi među naučnim ustanovama, prouzrokovani permanentnom borbom za financijska sredstva, doveli su do pomankanja bilo kakove koordinacije pri izradi i izvodenju programa naučnog rada, pa se je događalo da su i po četiri naučne organizacije radile na jednom programu, a da jedna za drugu nije znala. Pokušajmo biti sasvim objektivni, pa se stavimo u kožu davaoca sredstava, koji sad treba da odluči čiji je program najbolji i koji treba financirati!

Sasvim je onda logično, da je sve to išlo na uštrb rezultata naučnoistraživačkog rada i da nismo dali ono, što je trebalo da damo, kao što to tvrdi i Dr Rženičanin u svom uvodnom referatu.

Možda je ovo stanje uzrokovalo i činjenicu, da se u redovima praktičara na naučnu službu i ljude, koji se njom bave, gleda »odozgo«, kao na neku manje vrijednu, suvišnu i — ako baš hoćete — parazitsku organizaciju, od koje nitko nema baš previše koristi, a trpe nas, eto, pošto nitko nema hrabrosti da kaže da nam ta služba ne treba, jer bi ga mogli proglasiti primitivcem. Mislim, ipak, da ćete se svi složiti samnom, da nam je ta služba i te kako prijeko potrebna — samo ne ovakova, kakova je ona danas.

Sva ta shvaćanja i sve to nesređeno organizaciono i financijsko stanje više kao mora nad svima nama, koji radimo na tom poslu, i to prvenstveno nad nama, koji živimo isključivo od tog rada, kojima nije ništa automatski zagarantovano iz budžeta.

Sigurno je, međutim, samo jedno: rezultati naučne službe mogu i treba da budu posljedica svjesnog, predanog i mukotrpnog, a često i dugotrajnog rada. Takovom radu može se, međutim, predati samo onaj naučni radnik, koji je oslobođen svih ostalih briga i borbe za goli život, jer ga ta borba dekoncentrira i odvraća od njegovog osnovnog zadatka. Vrijednost i učinak naučne službe treba cijeliti i mjeriti prema stvarno uloženom

radu, savjesnosti i zalaganju naučnih radnika na određenom zadatku, a ne može se mjeriti niti monetarnim, niti vremenskim jedinicama. Putovi do konačnog rezultata naučnog rada su vrlo složeni, opterećeni velikim brojem pretpostavki od kojih su samo neke tačne, pa ako se ponegdje ne dođe odmah do konačnog rezultata, primjenjivog u širokoj praksi, to ne znači da s tim radom treba prestat i da naučna služba ne valja, nego treba uporno nastaviti radom, polazeći od novih pretpostavki i sa novom, usavršenijom metodologijom. Jasno, takav je rad moguć samo u slučaju kada je financiranje naučnog rada osigurano, ravnomjerno i perspektivno.

Baš jedan od najtežih problema naše naučne službe, koji tu službu jako opterećuje i koči njen normalan tok, i leži u tome, što se od nje zahtjeva da u najkraćim rokovima riješi sve probleme, pa i one, na kojima se u čitavom svijetu radi već dugi niz godina bez nekih većih rezultata. Dobiva se dojam, da se od naučnih radnika u našoj struci zahtjeva apsolutna genijalnost, pa se svaki trenutni neuspjeh često oštro osuđuje, a dovodi se u pitanje i dalje financiranje pojedinih radova. Ovo dovodi do toga, da naučni radnici osjećaju respekt pred pojedinim zadacima, a — s druge strane — stvara i mogućnost nesavjesnog odnosa pri ocjeni vrijednosti pojedinih rezultata i do njihovog senzacionalističkog naduvavanja. Eto — i sam dr Rženičanin tvrdi u svom uvodnom izlaganju, da su rezultati naše naučne službe »prilično skupi«, iako su sredstva, izdvojena za taj rad, tako mala. Ostajem, ipak, pri tvrdnji, da se treba čuvati jeftine nauke i velikih rezultata za male pare!

Svih tih zahtjeva i opterećenja treba naučnu službu osloboditi. Poznat je bezbroj primjera, gdje su pojedini naučni radnici utrošili čitav život dok su došli do nekog velikog otkrića, pa zato, ipak, nikome ne pada na pamet da im ospori veličinu, ili da im predbacuje izgubljeno vrijeme i utrošena sredstva. Da bi netko postao vrijedan i uspješan naučni radnik nije potrebna nikakova genijalnost, nego samo savjesnost i predanost radu, kao — uostalom — i u svim ostalim poslovima.

Čuli smo i ovakovih prigovora: minijatureni instituti — minijatureni rezultati. Meni se čini, ipak, da su minijaturena sredstva uzrokovala da su pojedini instituti ostali minijatureni, a — uostalom — veliki rezultati ne moraju uvijek biti posljedica rada velikih ekipa.

Činjenica je, međutim, da je naša naučna služba, ovakova kakova je, dala i niz vrijednih radova, koji su vrlo zapaženi, možda više van naše zemlje, nego u njoj samoj. U poređenju sa naučnom službom sa tog područja u drugim — i daleko razvijenijim zemljama — mi ne treba da osjećamo kompleks manje

vrijednosti, niti da se stidimo skromnosti naših doprinosa ribarskoj nauci. Naša dostignuća poznata su svjetskoj naučnoj javnosti, a naše veze sa naučnim ustanovama iste vrste u čitavom svijetu, kao i sa međunarodnim forumima, su konstantne i cijenjene. Međutim, činjenica je isto tako, da bi uz zdravo organizaciono stanje, koordinaciju rada i materijalno obezbjeđenje ti rezultata bili kudikamo veći i značajniji i da bi naša naučna služba vrlo brzo ostvarila vodeću ulogu u Evropi, baš kao što je naša proizvodnja preuzela tu ulogu po visini prinosa po jedinici proizvodnje i po kvalitetu svojih proizvoda.

Ipak stoji tvrdnja, da bi se iz obilne bibliografije, koju smo pred ovaj sastanak sačinili, mogao izabrati priličan broj vrlo vrijednih i korisnih radova. To znači, da ni uložena sredstva u taj rad nisu pronevjerena, niti upropaštena, iako — možda — u svim tim radovima i nije bilo velikih rezultata.

Neću se ovdje upuštati u poređivanje ulaganja u naučnu službu kod nas i u drugim — socijalističkim i kapitalističkim zemljama — jer bi nam se naša situacija činila još poraznijom.

Svrha ovog sastanka, bar kako je ja zamišljam, i nije toliko u podvrgavanju kritici postojećeg stanja i traženju krivaca za to, nego, u znatno većoj mjeri, u traženju izlaza iz tog stanja i putova da našoj naučnoj službi nademo ono mjesto, koje joj na današnjem stupnju razvoja naše grane i našeg društva uopće pripada. Na to nas sile sva društvena i privredna kretanja u našoj zemlji i svi dalji propusti na rješavanju te problematike mogu uroditi nesagledivo štetnim posljedicama.

Pa da vidimo onda, što bi to trebalo učiniti, da naučnoj službi u slatkovodnom ribarstvu obezbjedimo ono mjesto, koje naučna služba uopće treba da ima u socijalističkom društvu. Evo, što o tome kaže Prednacrt rezolucije o razvoju naučnoistraživačkog rada, koji je podnijen Saveznoj Skupštini još jula mjeseca 1964. godine:

»U uslovima uspona privrede i daljeg razvoja socijalističkih društvenih odnosa, borbe za viši kvalitet i veću produktivnost, za aktivno uključivanje u svjetsko tržište i međunarodnu podjelu rada, povećava se neposredni interes proizvodnih organizacija i njihovih udruženja za nauku i tehnološki razvoj. Taj interes može da se potunije izrazi tek u takovim uslovima, u kojima radne organizacije proizvode po tehničkim i ekonomskim zahtjevima savremenog svjetskog tržišta, jer tek na određenom stepenu intenzivne proizvodne privredna organizacija postaje interesant i aktivni činilac naučnoistraživačkog rada.

Naučna istraživanja, koja doprinose bržem prelasku ekstenzivnog načina privređivanja na intenzivni i koja unapređuju tehnološki proces, moraju biti razvijana sredstvima pri-

vrednih organizacija i cijele društvene zajednice i podsticima pogodnim instrumentima u okviru privrednog sistema. U onim oblastima, gdje se zbog specifičnosti uslova privređivanja ne mogu u samom procesu društvene reprodukcije mobilisati dovoljna sredstva za financiranje dugoročnih istraživačkih projekata, neophodno je da se politikom odgovarajućih društvenih faktora i sredstvima fondova za financiranje naučnoistraživačkog rada osigura potreban kontinuitet u naučnim istraživanjima.

Dostignuti stepen razvitka proizvodnih snaga i društvenih odnosa uopšte, traži dalji intenzivan razvoj naučnih istraživanja, eliminiranje praktičizma i spontanosti, i ističe potrebu nužnog uvođenja metoda naučnih studija i analiza u svim oblastima društvene djelatnosti.

Dalji razvitak socijalističkih društvenih odnosa, samoupravljanja i raspodjele prema radu u naučnim institucijama isto tako je jedan od preduslova za unapređivanje naučnoistraživačkog rada i njegovo brže i efikasnije uključivanje u opće tokove društvenog razvitka. Demokratizacija tih odnosa, u kojoj dolazi do izražaja sve veći i neposredniji uticaj i samih naučnih radnika, ne samo u radu instituta i njihovih zajednica, već i na čitavom području nauke i naučnoistraživačkog rada, također doprinosi daljem unapređenju i razvoju ove društvene djelatnosti.«

Evo, tu je i naše mjesto. Samo, naivno bi bilo očekivati da će nam ovakav status i sva rješenja netko donijeti na tanjiru, da će svi problemi biti riješeni nekim automatizmom, a da ćemo mi još moći diskutovati da li da ta i takova rješenja prihvatimo ili ne. Sve ovisi samo o nama, a situacija nas sili da odmah i neodložno pristupimo reorganizaciji naše službe.

Što, dakle, treba da se radi?

Nabacit ću samo nekoliko teza, koje diskusija treba da razmotri, formulira i predloži kao zaključke ovog savjetovanja Upravnom odboru Udruženja na konačno usvajanje.

Evo tih teza:

1. Apsolutna integracija svih naučnih ustanova, koje žive isključivo od naučnoistraživačkog rada u slatkovodnom ribarstvu. Nikakove »granice«, niti lične simpatije ili antipatije nesmiju biti zapreka toj integraciji. Na taj način će se izvršiti koncentracija materijalnih sredstava i kadrova. Pri tome treba računati i sa izvjesnom selekcijom, koja će biti neminovna.

2. Ovako integrirana i selekcionirana naučna služba da se uključi u sklop Udruženja, bilo kao njegova radna jedinica, bilo kao samostalna organizacija-članica.

3. Udruženje treba da nastupa na svim natečajima za dodjelu sredstava u ime svoje

naučne službe, kod saveznih i svih republičkih organa, a dio sredstava za normalno i kontinuirano funkcioniranje te svoje službe da obezbijedi putem svojih članica.

4. Planove naučnoistraživačkih radova treba da donose sami proizvađači ili direktno, ili preko svojih predstavnika, odnosno izabranih tijela u Udruženju, a ne sama naučna služba kao što je to bilo do sada. U zajednici sa naučnom službom treba detaljno razraditi te planove, odrediti realne rokove i potrebna sredstva za njihovo izvršenje.

5. Preko svog koordinacionog tijela (odbor, komisija) Udruženje treba da ostvari saradnju između svoje naučne službe i onih

naučnih ustanova, koje su u sastavu fakulteta ili nisu članice Udruženja, kako nebi dolazilo do nepotrebnog multipliciranja radova na pojedinim projektima.

Ne namjeravam se ovdje upuštati u detaljnu razradu te buduće organizacije — to prepuštam nekom užem tijelu Udruženja, koje će se oformiti ako ovi stavovi budu usvojeni — no u ovakvoj budućoj organizaciji vidim jedini izlaz. Samo ovako usko povezana sa neposrednim proizvađačima i usmjeravana od njih, moći će i naša ribarska naučnoistraživačka služba zauzeti ono mjesto, koje joj pripada u ovom društvu i u ovoj etapi njegovog razvoja.

Izvodi iz diskusije i zaključci

U daljem tekstu donosimo vrijednije priloge diskusiji po ovoj problematici, kronološkim redom, kako su iznošeni na savjetovanju:

Inž. Nikola Djisalov pozdravlja ovu inicijativu i ističe, da je stav njegove organizacije sličan stavu Dr Z. Livojevića, pa ove prijedloge podržava. Smatra, da je Udruženje kvalifikovano i sposobno da tu cijelu stvar uzme u svoje ruke. Ipak smatra da još nije sazrela situacija za apsolutnu integraciju, koja uključuje i fizičku integraciju.

Inž. Emil Kapac pozdravlja ovu akciju i smatra da treba dobro sagledati potrebe i sredstva, te izvršiti pravilnu podjelu rada.

Brana Radonić ukazuje na činjenicu, da današnji stepen razvoja slatkovodnog ribarstva iziskuje ovi kvalitetet rada naučnoistraživačke službe. Proizvađači očekuju od naučne službe potrebna dalja rješenja i ona se mora u tom pravcu orijentirati. Zbog toga treba stvari dobro sagledati i pronaći najbolja rješenja.

Prof. dr Siniša Stanković ističe, da je želio najprije čuti riječ proizvađača, šta oni očekuju od naučne službe i što žele da im ona riješi. Smatra da je dokumentacija, pripremljena za ovaj sastanak nedovoljna, da bi se u potpunosti sagledalo stanje i postignuti rezultati naučnoistraživačke službe u slatkovodnom ribarstvu. Ipak podržava iznijete prijedloge i ističe, da je i sam već ranije govorio o tome, kako je ta služba prevelika. No, ona je bila organizovana po republikama, koje su bile suverene. Ipak, intencije privredne reforme nas sile da ove pitanje rješavamo na najsvrsishodniji način.

U svojoj daljoj diskusiji prof. Stanković ukazuje na niz vrlo važnih pitanja, koja bi trebalo postaviti pred naučnoistraživačku službu radi rješavanja. Zalaže se za užu specijalizaciju pojedinih naučnih ustanova i podržava prijedlog Dr Z. Livojevića, da se pri

Udruženju oformi jedno tijelo sa zadatkom, da organizira, objedinjuje i orijentira dalji rad naučnoistraživačke službe u slatkovodnom ribarstvu Jugoslavije, ističući da je nauka osnov za svaki rad i da se bez nauke ne može rješavati ni jedan problem.

Inž. Savo Čećez se također zalaže za koordinaciju rada između nauke i prakse i smatra da u SR Bosni i Hercegovini ta kooperacija ne postoji. Ukazujući na činjenicu, da riblji fond u otvorenim vodama iz godine u godinu opada, naglašava potrebu da nauka ispita uzroke tog opadanja.

Prof. dr Ivo Tomašec žali, također, što nisu dobiveni svi traženi izvještaji, pa nije bilo moguće izraditi detaljniju analizu o stanju i problemima u naučno-istraživačkoj službi u slatkovodnom ribarstvu.

Smatra, da se tvrdnja o prevelikom broju naučnih radnika u toj grani ne može generalizirati, jer ima područja i problema na kojima radi premali broj stručnjaka. Naučna služba vrši i druge poslove, kao što je nastava na fakultetima, prati naučna dostignuća u svijetu, itd. Smatra da je u SR Bosni i Hercegovini, Sloveniji i Hrvatskoj broj stručnjaka premalen za brzo i efikasno rješavanje svih zadataka. Za uspješno rješavanje pojedinih problema potrebna je uska specijalizacija kadrova i smatra, da tom pitanju treba posvetiti posebnu pažnju, jer je pomanjkanje te specijalizacije jedan od uzroka sporog rješavanja zadataka. Ukazuje na slabu opremljenost ribarskih naučnih organizacija, što također otežava rad. I on se zalaže za uspostavljanje koordinacije u radu naučnih organizacija i u načelu podržava i pozdravlja prijedloge Dr Livojevića.

Dr Ida Mihajlović smatra da je naša naučna služba bremenita raznim problemima i da se u njoj suviše svaštari, jer svi nastoje da dobiju sredstva, ne vodeći računa o rezultatima. I ona misli da je potrebno provesti re-

organizaciju te službe i riješiti pitanja financiranja, o čemu se je i ranije mnogo i često govorilo, pa sada treba prijeći sa riječi na djela.

Inž. Cvjetan Bojčić misli da je ovaj skup mjerodavan i pozvan da riješi postavljene probleme. Sa žaljenjem konstatira, da mnogi predstavnici pozvanih ustanova i predstavničkih organa nisu došli na ovo savjetovanje, što znači, da ribarstvo samo treba da riješi svoje probleme. On je siguran da proizvađači trebaju naučnu službu i da će je u budućnosti trebati sve više. Ipak misli, da današnja proizvodnja nebi mogla izdržati ovu današnju glomaznu i neorganizovanu naučnu službu. Inače smatra, da je Udruženje pozvano i sposobno da ovu službu organizira i vodi.

Inž. Milorad Karadžić ističe, da je kod korištenja saveznih sredstava postignut najbolji efekat u slatkovodnom ribarstvu i da su tu dobiveni najbolji rezultati. Smatra, da se moraju naći mogućnosti, da se slatkovodnom ribarstvu Jugoslavije osiguraju dalja sredstva za rješavanje određenih problema, koji stoje na putu daljeg i bržeg razvoja te grane, čije su mogućnosti veoma velike. I on je uvjeren da je Poslovno udruženje pozvano da organizira dalji rad naučnoistraživačke službe u slatkovodnom ribarstvu Jugoslavije.

Inž. Toma Paunović upozna je prisutne, da su sredstva Saveznog fonda za unapređenje poljoprivrede prenijeta na Jugoslavenski poljoprivredno-šumarski centar. Centar se je orijentirao na manji broj izvađača ogleđa, u prvom redu na Poslovna udruženja. Kako će

se ovom praksom nastaviti i u buduću, poželjno je, da se organizacije, koje reflektiraju na ta sredstva, učlane u udruženje ili bar da koordiniraju svoj rad sa udruženjem. Upozorava na potrebu blagovremene izrade programa i na potrebu efikasnosti primjene dobivenih rezultata.

Nakon još nekih učešća u diskusiji, a koja su sva u načelu podržala iznijete prijedloge zaključeno je, da se oformi jedna komisija, sastavljena od predstavnika naučnih organizacija i proizvađača, koja treba da najkasnije do 1. XI 1966. godine prikupi sve još potrebne materijale i izradi konačni prijedlog za organizaciju i financiranje naučnoistraživačke službe u slatkovodnom ribarstvu i da ga podnese Upravnom odboru Udruženja na razmatranje i usvajanje. U komisiju su izabrani:

1. Dr Zlatko Livojević, kao predsjednik, te članovi:
2. Inž. Nikola Djisalov,
3. Inž. Filip Bizjak,
4. Mr. inž. Dragiša Djenadić,
5. Prof. dr Ivo Tomašec,
6. Inž. Cvjetan Bojčić,
7. Ivan Novotny,
8. Inž. Peter Varl, i
9. Dr Boris Rženičanin.

Ova komisija sastala se je dne 28. X 1966. godine u Zagrebu i nakon kraće konstruktivne diskusije izradila detaljan prijedlog, koji je uputila Upravnom odboru Poslovnog udruženja privrednih organizacija slatkovodnog ribarstva.

Dr Z. L.